

เพศวิถีกับการสร้างอัตลักษณ์ในพื้นที่โรงเรียน

Sexuality and Identities of the school

กิตติวิมล เดชชวานากร (Kittiwin Dhedchawanagon)* ดร.รังสิมา วิวัฒน์วงศ์วนา (Dr.Rungsima Wiwatwongwana)**

บทคัดย่อ

“เพศวิถีไม่ใช่เรื่องหยุดนิ่งหรือตายตัว” แต่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ในแง่ปัจเจกบุคคลเพศวิถีจึงเป็นกระบวนการชีวิตที่ยาวนานของคนๆ หนึ่ง มีการเติบโตและเปลี่ยนแปลง เพื่อที่จะตอบโต้หรือยอมตามต่อกรอบกติกาเรื่องเพศที่ปฏิบัติสัมพันธ์กับคนอื่น และสัมพันธ์กับเหตุการณ์ต่างๆ ในช่วงเวลาหนึ่งๆ การเปลี่ยนแปลงเพศวิถีของคนบางอย่าง คนส่วนใหญ่ในสังคมให้การยอมรับเพราะเหมาะสมกับกรอบปฏิบัติ บรรทัดฐาน ความเชื่อ ค่านิยมและวัฒนธรรมทางเพศของคนในสังคม แต่การเปลี่ยนแปลงทางเพศวิถีบางอย่างอาจจะไม่ตรงกับกรอบปฏิบัติวัฒนธรรมทางเพศและค่านิยมทางเพศของคนในสังคม จึงเป็นเหตุให้ไม่เหมาะสมกับสังคมวัฒนธรรมไทย และก่อให้เกิดผลเสียกับตัวผู้ปฏิบัติเองหรือกับสังคมในภาพรวม ซึ่งบทความนี้อภิปรายถึงเพศวิถีทางเลือกที่เปลี่ยนไปท่ามกลางความหลากหลายทางเพศในโรงเรียน ของนักเรียน LGBT ที่ต้องเผชิญกับการแบ่งแยกกลุ่มนักเรียนเพศทางเลือกว่าเป็นกลุ่มคนที่ไม่ปกติ

ABSTRACT

“Sexuality is not stationary or fixed” But with the ever-changing In terms of individual sexuality is the long life of a person is growing and changing in order to counter or refused according to the rules of sexual interaction with others and relate to events. In the time period, The sexuality of some people. Most people in society due to the acceptance of the framework, norms, beliefs, values, culture and gender of people in society. But some changes in sexuality may not match the cultural practices of gender and sexual values in society. So why is not appropriate for the social, cultural, Thailand. And cause adverse effects on male or treat yourself to society as a whole. This article is discussing about alternative sexualities amidst the sexual diversity of LGBT students in school settings; as they encounter sexual discrimination which defined them as abnormal individuals.

คำสำคัญ: เพศวิถี อัตลักษณ์

Keywords: Sexualities, Identities

* นักศึกษา หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษา ภาควิชาพื้นฐานและพัฒนาศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

** อาจารย์ ภาควิชาสังคมศาสตร์กับการพัฒนา คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

บทนำ

คำว่า “เพศวิถี” มีนักสตรีนิยมไทยพยายามอธิบายความหมายอยู่หลายคน ดังเช่น พิรสรา แซ่ก้วย (2548, หน้า 14) อธิบายว่า เพศวิถีคือวิถีปฏิบัติที่เกี่ยวกับความปรารถนาทางเพศ หรือที่เรียกไว้ในกฎหมายล้านนาตั้งเดิมว่า “ตั้มหาอาลัย” โดยในแต่ละระบบสังคมนั้น ความปรารถนาทางเพศของปัจเจกบุคคลเป็นมากกว่าพฤติกรรมตามธรรมชาติ ว่าใครมีเพศสัมพันธ์กับใคร ที่ไหน อย่างไร แต่หมายรวมไปถึงความปรารถนาที่ที่เหมาะสม การเกี่ยวพาราสี มโนทัศน์เกี่ยวกับคู่อุคมคติ ฯลฯ จึงเป็นทั้งเรื่องการสร้างความหมายทางสังคม เป็นเป้าหมายของการควบคุมทางสังคมและการเมือง และเป็นพื้นที่ของการขอมงานและการต่อสู้ในระดับปัจเจก ขณะที่ วิลลาสินี พิพิธกุล (2547, หน้า 32) ให้ความหมายของคำว่า เพศวิถี ว่าคือระบบความคิด ความเชื่อเรื่องเพศ เป็นกระบวนการทางสังคมและวัฒนธรรมที่กำหนด จัดการ กำกับ ควบคุม รวมทั้งการแสดงออกเกี่ยวกับรสนิยมทางเพศ ความปรารถนา ความพึงพอใจในเรื่องเพศ การแสดงท่าทีที่เกี่ยวกับเรื่องเพศ การแต่งกาย เป้าหมายในความสนใจทางเพศ และการสร้างจินตนาการที่เกี่ยวกับเรื่องเพศ ไปจนถึงการออกกฎเกณฑ์ ระเบียบกฎหมายต่างๆ ที่มาควบคุมหรือกำกับดูแลเรื่องเพศของคนในสังคม โดยทั่วไปแล้วสังคมจะมีการสร้างบรรทัดฐาน ชุดหนึ่งที่ยอมรับหรือให้ความชอบธรรมกับเพศวิถีที่กำหนดขึ้นเท่านั้น ส่วนชลิดาภรณ์ สงสัมพันธ์ (2550, หน้า 54) ได้ให้รายละเอียดถึงแง่มุมของเพศวิถีว่ามี 6 มิติ ดังนี้

(1) มิติของความปรารถนา การประพุดิ ปฏิบัติ และอัตลักษณ์ (erotic desires, practices and identity) เพศวิถีที่เกี่ยวกับอัตลักษณ์นั้นคือการนิยามตนเองในทางเพศ ซึ่งเชื่อมโยงกับเพศภาวะ (gender) แต่อัตลักษณ์ไม่ได้ขึ้นอยู่กับการที่นิยามตัวเองเพียงอย่างเดียว ยังขึ้นอยู่กับการที่คนอื่นนิยามหรือมองว่าเราเป็นอย่างไร ในทางเพศด้วย

(2) มิติการนำเสนอร่างกาย (appearances and display) เราอยากให้คนอื่นเห็นเราเป็นอย่างไร เราก็นำเสนอตัวเองอย่างนั้น อาจด้วยทรงผม หรือเสื้อผ้า เพื่อนำความเป็นเพศหญิง เพศชาย หรือเพศทางเลือกอื่น ๆ

(3) มิติของพฤติกรรม และกิริยามารยาท (behaviors and manners) ที่เกี่ยวข้องกับความเป็นตัวตนในทางเพศ ซึ่งการกระทำแบบเดียวกันแต่อาจถูกตีความไม่เหมือนกัน ขึ้นอยู่กับบริบท ขึ้นอยู่กับความพึงพอใจ หรือความรู้สึกที่เรามีต่อคนคนนั้น เป็นความรู้สึกส่วนตัว

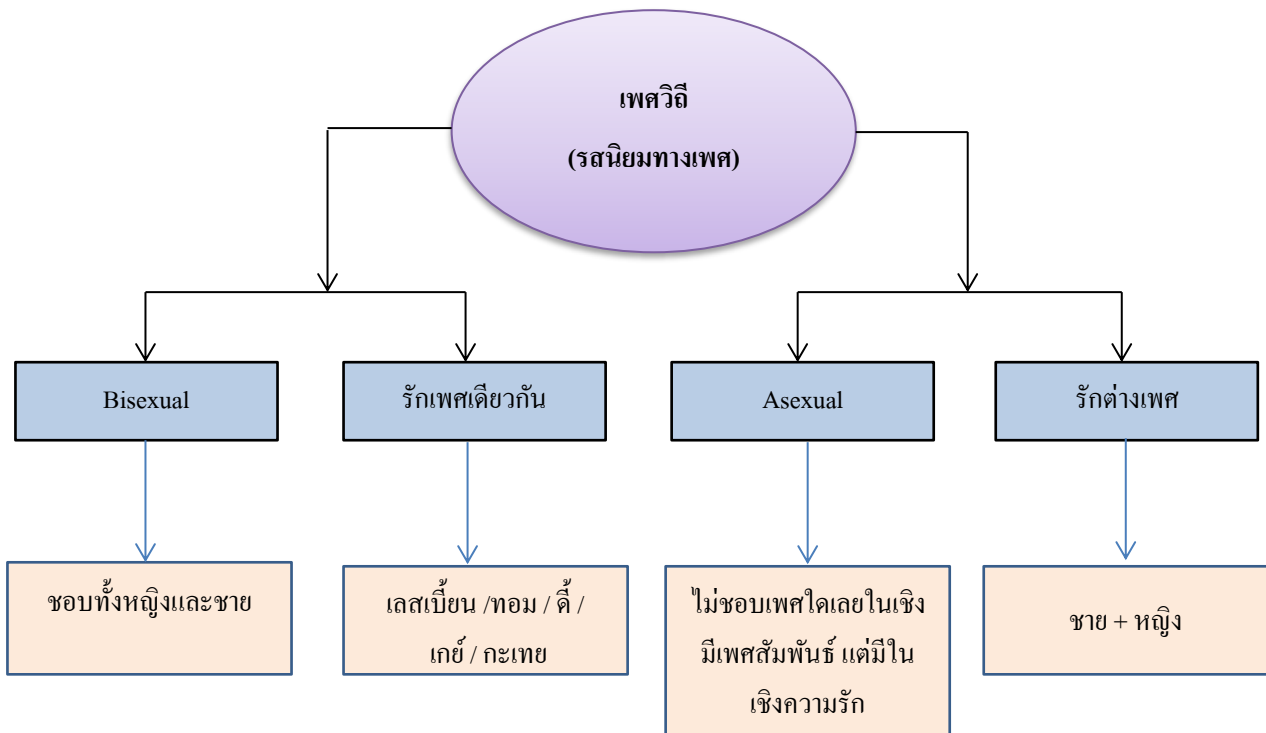
(4) มิติของการดึงดูดทางเพศ (attraction) สังคมวางกฎกติกาของความรัก ให้รักเฉพาะเพื่อนต่างเพศเท่านั้น แต่คนที่รักเพศเดียวกันก็ไม่ได้หลุดออกจากกติกาของการรักต่างเพศ เพราะคนที่รักเพศเดียวกันก็จะรักกับคนที่มิใช่เพศภาวะเดียวกับเราเท่านั้น ดังนั้นจึงไม่มีใครหลุดจากกรอบนี้ ซึ่งถ้าหลุดจากกรอบนี้คือสามารถสนใจหรือดึงดูดกับคนได้ทุกเพศ ทุกวัย นอกจากนี้ความรักก็ไม่ได้ขึ้นอยู่กับการที่เราต้องรักต่างเพศเท่านั้น แต่เกี่ยวข้องกับเชื้อชาติ ชนชั้น และอื่น ๆ อีกด้วย

(5) มิติของความสัมพันธ์ (relationship) กฎกติกาว่าด้วยการดำเนินความสัมพันธ์ระหว่างชาย - หญิงเปลี่ยนแปลงไปตามยุคสมัย และวัฒนธรรม ซึ่งบางสังคมไม่มีกติกาของการจับความสัมพันธ์

(6) มิติของเพศสัมพันธ์ (having sex) เพศวิถีมีการนิยามว่าอะไรคือการร่วมเพศ ทำอย่างไรจึงเรียกว่าการร่วมเพศ และการร่วมเพศที่ถูกต้องเป็นอย่างไร และที่ผิดปกติเป็นอย่างไร

จากความหมายทั้งหมดพอจะเห็นได้ว่ามีนัยที่สำคัญอย่างหนึ่งคือ “เพศวิถีไม่ใช่เรื่องหยุดนิ่งหรือตายตัว” แต่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ในแง่ปัจเจกบุคคลเพศวิถีจึงเป็นกระบวนการชีวิตที่ยาวนานของคน ๆ หนึ่ง มีการเติบโตและเปลี่ยนแปลง เพื่อที่จะตอบโต้หรือขอมตามต่อกรอบกติกาเรื่องเพศที่ปฏิสัมพันธ์กับคนอื่น และสัมพันธ์กับเหตุการณ์ต่าง ๆ ในช่วงเวลาหนึ่ง ๆ การเปลี่ยนแปลงเพศวิถีของคน บางอย่างคนส่วนใหญ่ในสังคมให้การยอมรับเพราะเหมาะสมกับกรอบปฏิบัติ บรรทัดฐาน ความเชื่อ ค่านิยมและวัฒนธรรมทางเพศของคนในสังคม แต่การเปลี่ยนแปลงทางเพศวิถีบางอย่างอาจจะไม่ตรงกับกรอบปฏิบัติวัฒนธรรมทางเพศและค่านิยมทางเพศของคนในสังคม จึงเป็นเหตุให้

ไม่เหมาะสมกับสังคมวัฒนธรรมไทย และก่อให้เกิดผลเสียกับตัวผู้ปฏิบัติเองหรือกับสังคมในภาพรวม ดังนั้นแล้ว เพศวิถี (Sexuality) ความหมายโดยรวมสื่อถึงระบบความคิดความเชื่อเรื่องเพศ เป็นกระบวนการทางสังคมและวัฒนธรรมที่กำหนด จัดการกำกับควบคุม รวมทั้งการแสดงออกเกี่ยวกับบรรทัดคติทางเพศ ความปรารถนา ความพึงพอใจใน เรื่องเพศ การแสดงท่าทีที่เกี่ยวกับเรื่องเพศ การแต่งกาย เป้าหมายความสนใจทางเพศ และการสร้างจินตนาการที่เกี่ยวกับเรื่องเพศ ไปจนถึงการออกกฏเกณฑ์ ระเบียบกฎหมายต่าง ๆ ที่ควบคุมหรือกำกับดูแลเรื่องเพศของคนในสังคม ถ้าจะกล่าวอีกในหนึ่ง เพศวิถีก็คือวิถีทางเพศของคนทั้งในระดับปัจเจกบุคคลและในระดับสังคม ซึ่งโดยทั่วไปแล้ว สังคมจะมีการสร้างบรรทัดฐานชุดหนึ่งที่ยอมรับหรือให้ความชอบธรรมกับเพศวิถีที่กำหนดขึ้นเท่านั้น

ภาพที่ 1 : แสดงเพศวิถี (รสนิยมทางเพศ)

LGBT คือกลุ่มบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศ โดยในภาษาอังกฤษ LGBT (หรือ GLBT) ซึ่งเป็นตัวอักษรตัวแรกของคำว่า lesbian (เลสเบี้ยน), gay (เกย์), bisexual (ไบเซ็กชวล), และ transgender/transsexual (คนข้ามเพศ) มีการใช้คำว่า LGBT มาตั้งแต่ยุค 90 ซึ่งดัดแปลงมาจาก “LGB” ที่ใช้ในการแทนวลี “สังคมเกย์” (Gay community) ที่ในหลาย ๆ กลุ่มบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศ ไม่รู้สึกว่าจะอธิบายกลุ่มคนพวกนี้ได้อย่างถูกต้องตามที่กล่าว ในการใช้สมัยใหม่ LGBT มีความหมายถึงความหลากหลายของเพศวิถี (Sexuality) และลักษณะการแสดงเพศทางสังคม และในบางครั้งอาจหมายถึงกลุ่มคนที่ไม่ใช่กลุ่มรักต่างเพศ แทนการระบุว่าเป็น เลสเบี้ยน เกย์ ไบเซ็กชวล หรือคนข้ามเพศ ปัจจุบันนี้ในสังคมที่ยอมรับและเข้าใจความหลากหลายทางเพศ คำว่า “เพศ” ที่เราชอบใช้กันนั้นหมายถึง “อัตลักษณ์ทางเพศ” และไม่เกี่ยวข้องกับการแสดงออก เพศกำเนิด หรือแรงดึงดูดทางกาย/ใจใด ๆ เลย ส่งผลให้นิยามของชายและหญิงในอดีตนั้นถูกทำลายทิ้ง และคำว่าชายและหญิงเป็นคำที่ยืดหยุ่นเปิดกว้างมากกว่าเดิม แต่ในไทยนั้นเราจะเห็นว่ายังมีการ

ใช้คำว่าเพศแบบไม่สนใจองค์ประกอบเหล่านี้เลย เราเรียก เกย์, เลสเบียน, ทอม, ดี, ไบ หรือกะเทยว่าเป็นเพศใหม่ไปเสียหมด โดยใช้การเหมารวมแบบเดียวกันกับที่เราทำกับชายและหญิง ผู้คนหลาย ๆ คนจึงไม่สามารถยอมรับได้ เมื่อพบเจอกับกะเทยที่ไม่ได้ชอบผู้ชายแต่ชอบผู้หญิง หรือทอมที่ชอบได้ทั้งหญิงและชาย ความต่างทางวิถีทางเพศ ความแตกต่างด้านการแสดงออก หรือความไม่ตรงกันระหว่างอัตลักษณ์ทางเพศกับเพศกำเนิด สิ่งเหล่านี้ไม่ใช่เพศใหม่ การที่เราเหมารวมทุกอย่างว่าเป็น เพศที่สาม ทำให้เราไม่สามารถคุยเรื่ององค์ประกอบต่าง ๆ ของเพศได้ และความรู้ความเข้าใจเรื่องความหลากหลายทางเพศในคนหนุ่มมักก็คงก้าวหน้าต่อไปได้ยาก

หากเราตั้งคำถามว่า “สังคมไทยยอมรับความหลากหลายทางเพศจริงหรือ?” เมื่อมองเผิน ๆ เราอาจเห็นว่าปัจจุบันสังคมไทยเปิดกว้างต่อกลุ่มคนที่มีความหลากหลายทางเพศมากขึ้นกว่าในอดีต อาทิเช่น เกย์ เลสเบียน ไบ เช็กชวล คนข้ามเพศ คนเหล่านี้สามารถใช้ชีวิตอย่างเปิดเผยได้มากขึ้นกว่าในอดีต โดยหลายคนเป็นผู้มีหน้ามีตาในสังคม ไม่ว่าจะเป็นดารานักแสดง นักร้อง ที่มีชื่อเสียงโด่งดัง ซึ่งสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (นิด้า) ทำการสำรวจความคิดเห็นของประชาชน เรื่อง “สังคมไทยคิดอย่างไรกับเพศที่ 3” ระหว่างวันที่ 15-16 พฤษภาคม 2556 จากประชาชนทั่วประเทศ ทุกภูมิภาคของไทย พบว่า ประชาชนส่วนใหญ่ ร้อยละ 88.5 ยอมรับได้ หากมีเพื่อน หรือเพื่อนร่วมงานเป็นเพศที่ 3 มีเพียงร้อยละ 11.5 เท่านั้น ที่ตอบว่าไม่สามารถยอมรับได้เพราะเป็นการฝืนธรรมชาติ ส่งผลต่อภาพลักษณ์ขององค์กร แต่ถ้าหากมีสมาชิกหรือคนในครอบครัวเป็นเพศที่ 3 นั้น ประชาชนส่วนใหญ่ ร้อยละ 77.6 ยอมรับได้ ในขณะที่ร้อยละ 22.4 ไม่สามารถยอมรับได้ เพราะผิดกฎธรรมชาติ ยังต้องการผู้สืบทอดสกุล และเพศที่ 3 มีพฤติกรรมบางอย่างสะอึดใจผู้คน ทำให้ทำใจยอมรับไม่ได้

ส่วนพื้นที่สถานศึกษาหรือโรงเรียนในไทยไม่มีการยอมรับนักเรียนที่ถูกมองว่าเป็นคนข้ามเพศ หรือคนรักเพศเดียวกัน ไม่มีการยอมรับนักเรียนที่ถูกมองว่าเป็นคนข้ามเพศ หรือคนรักเพศเดียวกัน และนักเรียนกลุ่มนี้ไม่ปลอดภัยในโรงเรียน ดังจะเห็นได้จากงานวิจัยโดยองค์กรแพลน อินเตอร์เนชั่นแนลประเทศไทย องค์กรยูเนสโก สำนักงานกรุงเทพฯ และมหาวิทยาลัยมหิดล (2556 , หน้า 83) ได้มีหลักฐานยืนยันเพิ่มมากขึ้นว่าในทุกภูมิภาคของโลกมีผู้คนจำนวนมากกำลังถูกระงับแรง เพราะวิถีทางเพศหรือเอกลักษณ์ทางเพศของพวกเขา ซึ่งสามารถเกิดขึ้นตั้งแต่อายุน้อยในรูปแบบของการรังแก ทั้งทางกาย วาจา สังคม และเพศ ผลการศึกษาล่าสุดพบว่าไม่ได้มีเพียงแต่นักเรียนที่เป็นเลสเบียน เกย์ คนรักสองเพศ หรือกะเทย (LGBT) เท่านั้นที่ตกเป็นเป้าหมายในการถูกรังแกในโรงเรียน แต่รวมถึงกลุ่มนักเรียนที่ถูกมองว่ารักเพศเดียวกันหรือมีลักษณะข้ามเพศก็ถูกรังแกเช่นเดียวกัน องค์กรแพลน อินเตอร์เนชั่นแนลยูเนสโก และมหาวิทยาลัยมหิดล ได้ร่วมมือกันดำเนินการศึกษาซึ่งใช้เวลาถึงหนึ่งปีเต็ม โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากโรงเรียนมัธยมของไทย 30 แห่งใน 5 จังหวัด ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับประสบการณ์ของนักเรียนจำนวนกว่า 2,000 คน รายงานชิ้นนี้ใช้หัวข้อว่า การรังแกต่อกลุ่มนักเรียนที่เป็นหรือถูกมองว่าเป็นคนข้ามเพศหรือคนรักเพศเดียวกันในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา : รูปแบบ ความชุก ผลกระทบ แรงจูงใจ และมาตรการการป้องกันใน 5 จังหวัดของประเทศไทย โดยจะมีการเปิดเผยผลการศึกษาในการประชุมระดับชาติเพื่อกำหนดแนวทางการป้องกันการรังแกต่อนักเรียนที่เป็นหรือถูกมองว่าเป็นคนข้ามเพศหรือคนรักเพศเดียวกัน การศึกษารังแกนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับรูปแบบ ความชุก และผลกระทบของการรังแกต่อกลุ่มนักเรียนที่เป็นหรือถูกมองว่าเป็นคนข้ามเพศหรือคนรักเพศเดียวกัน และหามาตรการในการป้องกันการรังแก และให้การสนับสนุนผู้ถูกรังแก วิธีการศึกษารังแกนี้ใช้วิธีการสนทนากลุ่ม การสังเกตการณ์ และการสัมภาษณ์ ทั้งจากนักเรียน ครู และผู้บริหาร รวมถึงใช้การสำรวจในกลุ่มนักเรียนจาก 5 จังหวัดของประเทศไทย ผลการศึกษาพบว่า เกือบหนึ่งในสาม (30.9%) ของนักเรียนที่ระบุตัวเองว่าเป็น LGBT รายงานว่าเคยมีประสบการณ์ถูกทำร้ายร่างกาย ส่วนอีก 29.3% รายงานว่าถูกล่วงละเมิดทางวาจา และ 24.4% รายงานว่าตกเป็นเหยื่อของการล่วงละเมิดทางเพศ เพราะเขาเป็นหรือถูกมองว่าเป็นคนข้ามเพศหรือคนรักเพศเดียวกัน และ

ประมาณสองในสามของผู้ที่ตกเป็นเหยื่อกล่าวว่า พวกเขาไม่ได้รายงานเหตุการณ์เหล่านี้หรือแม้กระทั่งพูดคุยเกี่ยวกับเรื่องนี้กับใครเลย โดยผลจากการศึกษาได้ชี้ให้เห็นว่าผลกระทบจากการถูกรังแก เกือบหนึ่งในสี่ (23%) ของผู้ที่ถูกรังแก เพราะเขาเป็นหรือถูกมองว่าเป็นคนข้ามเพศหรือคนรักเพศเดียวกันต่างมีความรู้สึกซึมเศร้า ในขณะที่มีเพียง 6% เท่านั้นที่ไม่เคยถูกรังแกเลย อาการซึมเศร้าเช่นนี้สามารถนำไปสู่การทำร้ายตัวเองได้ และที่น่าตกใจที่สุดคือมีถึง 7% ของผู้ที่ถูกรังแกเพราะเขาเป็นหรือถูกมองว่าเป็นคนข้ามเพศหรือคนรักเพศเดียวกัน ยอมรับว่าพวกเขาได้มีความพยายามที่จะฆ่าตัวตายในปีที่ผ่านมาอีกด้วย ผลการวิจัยพบว่าการขาดมาตรการในการป้องกันและจัดการกับปัญหาการรังแกในกลุ่มนักเรียนทั่วไป ทำให้สถานการณ์ปัญหาการรังแกดำรงอยู่ และการขาดมาตรการดังกล่าวสำหรับกลุ่มนักเรียนที่เป็นหรือถูกมองว่าเป็นคนข้ามเพศหรือคนรักเพศเดียวกัน ยิ่งทำให้สถานการณ์การรังแกในเด็กนักเรียนกลุ่มนี้รุนแรงเพิ่มมากขึ้น การวิจัยครั้งนี้จึงได้ชี้ให้เห็นแนวทางมาตรการที่โรงเรียนสามารถนำไปจัดการกับสถานการณ์นี้ ซึ่งรวมถึงการคิดทบทวนว่าอะไรเป็นสาเหตุหลักที่นำไปสู่การรังแกกัน ตลอดจนมาตรการในการส่งเสริมให้เกิดการยอมรับในเรื่องความหลากหลายทางเพศ โรงเรียนจะต้องมีนโยบายเกี่ยวกับความรุนแรงบนฐานเพศภาวะในบริบทโรงเรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเด็นของการรังแกโดยมีเป้าหมายที่กลุ่มนักเรียนที่เป็นหรือถูกมองว่าเป็นคนข้ามเพศหรือคนรักเพศเดียวกัน จำเป็นจะต้องมีการทบทวนคำนิยามหรือคำอธิบายต่างๆ ในหลักสูตรการเรียนการสอนของโรงเรียนที่มีอคติต่อเรื่องเพศ และต่อความหลากหลายทางเพศ นักเรียนที่ถูกรังแกจำเป็นต้องมีช่องทางในการให้ความช่วยเหลือ อีกทั้งโครงการฝึกอบรมครูตามมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ควรจะมีการบรรจุเนื้อหาที่เกี่ยวกับเรื่องเพศและความหลากหลายทางเพศเข้าไป เพื่อในอนาคตเมื่อพวกเขาไปเป็นครูจะมีความเข้าใจในประเด็นเหล่านี้ได้ดีขึ้น

จะเห็นได้ว่าสถานการณ์ LGBT ในพื้นที่โรงเรียนของประเทศไทยนั้น ยังมีความซับซ้อนและขัดแย้งอยู่มาก โดยแม้ว่าสังคมจะยอมรับพฤติกรรมรักเพศเดียวกันและการข้ามเพศ แต่ความชิงชังและอคติที่มีต่อกลุ่ม LGBT ยังปรากฏให้เห็นอยู่ อีกทั้งยังมีการเลือกปฏิบัติต่อนักเรียนกลุ่มนี้แฝงอยู่ในพื้นที่โรงเรียนต่าง ๆ เช่นกัน ไม่ว่าจะเป็นการกระทำทางกาย ทางวาจา ที่เป็นการเหยียดและล่วงละเมิดทางเพศวิถีของนักเรียนกลุ่ม LGBT ปัญหาดังที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาในเรื่องของเพศวิถีทางเลือกที่เปลี่ยนไปท่ามกลางความหลากหลายทางเพศในโรงเรียน ของนักเรียน LGBT ที่ต้องเผชิญกับการแบ่งแยกกลุ่มนักเรียนเพศทางเลือก ว่าเป็นกลุ่มคนที่ไม่ปกติ ซึ่งบ่อยครั้งนักเรียนเหล่านี้ถูกรังแกโดยเฉพาะภายในสถานศึกษาที่อัดแน่นไปด้วยอคติทางเพศและการเหยียดเพศ โดยต้องการเสนอแนะสถานศึกษาปลูกฝังเยาวชนให้มีทัศนคติที่เปิดกว้างและยอมรับความแตกต่างของคนในสังคม โดยเฉพาะความหลากหลายทางเพศภายในสถานศึกษา ผ่านการแสดงออกทางความคิดที่เคารพสิทธิซึ่งกันและกัน บนพื้นฐานของความเป็นมนุษย์ที่มีความเท่าเทียม ปรบการให้ความรู้ความเข้าใจในความแตกต่างทางเพศ ยอมรับและการปฏิบัติอย่างเท่าเทียมกัน ซึ่งเด็กนักเรียนควรที่จะได้รับการปลูกฝังว่าการแบ่งแยกและใช้ความรุนแรงเป็นสิ่งที่ผิด ไม่มีใครควรได้รับการปฏิบัติแบบนี้ และควรสร้างการยอมรับโดยเริ่มจากสถาบันครอบครัวก่อน แล้วจึงพัฒนาไปสู่การยอมรับในสถานศึกษา กลุ่มนักเรียน LGBT จะต้องไม่รู้สึกว่าตนเองถูกกีดกันให้แปลกแยกออกไป และไม่รู้สึกว่าตนเองไม่สามารถอยู่ร่วมกับผู้ที่ถูกนิยามว่าปกติได้ ปรากฏการณ์ดังกล่าวเป็นเรื่องที่น่าสนใจในการเคลื่อนไหวในแนวทาง “เพศวิถี” ในพื้นที่สถานศึกษา

วัตถุประสงค์การวิจัย

ศึกษากระบวนการสร้างตัวตน วัฒนธรรมย่อยและพื้นที่ทางสังคมของกลุ่มนักเรียน LGBT ภายในสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา เขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่

วิธีการวิจัย

การศึกษาในครั้งนี้เป็นการศึกษาแบบมุ่งเน้นการศึกษา โดยใช้หลักของการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการสร้างตัวตน วัฒนธรรมย่อยและพื้นที่ทางสังคมของกลุ่มนักเรียน LGBT ภายในสถานศึกษา ซึ่งเป็นการบูรณาการข้อมูลทั้งทางด้านพฤติกรรมทางสังคม การรวมกลุ่มของกลุ่มนักเรียน LGBT ภายในสถานศึกษา โดยใช้หลักการของระเบียบวิธีวิจัยแบบ Oral History เพื่อเป็นการศึกษา Life History ภายใต้กระบวนการทัศนสร้างสรรค์สังคม ในการบอกเล่าหรือเล่าเรื่องที่ถูกละเลยหรือปฏิเสธ ไม่ให้มีการกล่าวถึง เพื่อให้ทราบถึงการดำรงชีวิตประจำวันและกระบวนการต่อสู้ในชีวิตประจำวันภายในพื้นที่สถานศึกษาของกลุ่มนักเรียน LGBT

ผลการวิจัย

ศึกษากระบวนการสร้างตัวตน วัฒนธรรมย่อยและพื้นที่ทางสังคมของกลุ่มนักเรียน LGBT ภายในสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา เขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559 โรงเรียนเขตพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 40 คน โดยการเลือกแบบตามสะดวก (Convenience Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มี 2 ส่วน ส่วนแรกเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการทบทวนแนวคิด ทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยแบบสอบถามดังกล่าวแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับปัจจัยทางครอบครัว และในส่วนที่สองเป็นแบบสัมภาษณ์กระบวนการสร้างตัวตน วัฒนธรรมย่อยและพื้นที่ทางสังคมของกลุ่มนักเรียน LGBT ภายในสถานศึกษา จากนั้นนำแบบสอบถามที่ได้มาตรวจสอบความถูกต้องและความครบถ้วนของข้อมูล แล้วนำไปประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลโดยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ได้ผลดังนี้

1. ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นนักเรียนที่นิยามตนเองว่าเกย์ จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 25 นิยามตนเองว่ากะเทย จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 37.5 นิยามตนเองว่าทอม จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 12.5 นิยามตนเองว่าดี้ จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 12.5 และนิยามตนเองว่าเลสเบียน จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 12.5 อายุของนักเรียนที่ตอบแบบสอบถามพบว่าส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 16-18 ปี จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 62.5 รองลงมาคือมีอายุระหว่าง 13-15 ปี จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 37.5 นักศึกษาส่วนใหญ่มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 65 และมีภูมิลำเนาอยู่ต่างจังหวัดจำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 35พักอาศัยอยู่บ้านจำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 47.5 และพักอาศัยอยู่หอพัก จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 52.5 นักเรียนส่วนใหญ่มีบิดา-มารดาเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่าย จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 100 ค่าใช้จ่ายที่นักเรียนได้รับต่อเดือนพบว่า ได้รับค่าใช้จ่ายเดือนละ 3,000-5,000 บาท จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 75 และได้รับค่าใช้จ่ายเดือนละมากกว่า 5,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 25 แหล่งที่นักเรียนได้รับรู้ทางเพศมากที่สุดพบว่านักเรียนได้รับความรู้ทางเพศจากสื่ออินเทอร์เน็ต จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 100 และเมื่อนักเรียนมีข้อสงสัยหรือมีปัญหาเรื่องเพศ นักเรียนส่วนใหญ่จะปรึกษาเพื่อนมากที่สุด จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 82.5 รองลงมาคือนักเรียนจะไม่ปรึกษาใคร จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 12.5 บิดา-มารดาและนักเรียนเลือกที่จะปรึกษาบิดา-มารดา จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 5

2. แบบสัมภาษณ์กระบวนการสร้างตัวตน วัฒนธรรมย่อยและพื้นที่ทางสังคมของกลุ่มนักเรียน LGBT ภายในสถานศึกษา โดยการศึกษาแนวนี้ต้องการจะตอบคำถามว่า กลุ่มนักเรียน LGBT มีพัฒนาการในการยอมรับ เปิดเผยและแสดงตัวตนทางเพศอย่างไร โดยเน้นการศึกษาจากเรื่องเล่า และการถ่ายทอดประสบการณ์ตั้งแต่วัยเด็กไปจนถึงการ

ยอมรับว่าตนเองเป็นกลุ่มหลากหลายทางเพศ และสะท้อนบริบทภายในครอบครัวและโรงเรียนที่มีผลต่อการปกปิดและเปิดเผยอัตลักษณ์ของกลุ่มนักเรียน LGBT

2.1 กลุ่มนักเรียน LGBT ที่นิยามตนเองว่า “กะเทย” ทำให้เข้าใจว่ากะเทย มักจะใช้วิธีการสื่อสารทางตรงเพื่อเปิดเผยตัวเอง โดยเฉพาะการแสดงออกทางกิริยาท่าทางและคำพูด ใช้คำพูดแทนตัวเองเป็นผู้หญิง หรือใช้คำว่า “กะ” หรือ “กะ” ในการสนทนา กลุ่มนักเรียน LGBT ที่นิยามตนเองว่าเป็นกะเทย อธิบายว่าตนเองจะเปิดเผยตัวตั้งแต่เป็นเด็ก สภาพแวดล้อมครอบครัวที่ให้อิสระหรือไม่มีระเบียบกฎเกณฑ์มากจะเอื้อให้ตนเองเปิดเผยตัวได้ดีกว่า อย่างไรก็ตามครอบครัวส่วนใหญ่จะไม่ค่อยยอมรับในพฤติกรรมของกลุ่มนักเรียน LGBT ที่นิยามตนเองว่าเป็นกะเทย อีกทั้งครูและผู้บริหารบางคนก็ยังไม่ยอมรับในอัตลักษณ์ของตนเอง เพราะเห็นว่าขัดแย้งกับบรรทัดฐานทางสังคม กลุ่มนักเรียน LGBT กลุ่มนี้ไม่กล้าเปิดเผยกับพ่อแม่ เพราะอาจทำให้พ่อแม่ไม่สบายใจหรือไม่พอใจ กลุ่มนักเรียน LGBT กล้าที่จะเปิดเผยกับเพื่อนมากกว่า เพราะเพื่อนจะไม่ล้อเลียนหรือตำหนิ และกลุ่มนักเรียน LGBT ที่นิยามตนเองว่าเป็นกะเทย จะมีวิธีการชดเชยที่ทำให้ตนเองได้รับการยอมรับในพื้นที่โรงเรียน ได้แก่การเรียนหนังสือให้เก่ง ทำงานดี ๆ สร้างชื่อเสียงจากการทำงานและประพฤติตัวเป็นคนดีต่อไปในสังคมภายนอก

2.2 กลุ่มนักเรียน LGBT ที่นิยามตนเองว่า “เกย์” ทำให้เข้าใจว่ากลุ่มนักเรียน LGBT ที่นิยามตนเองว่าเป็นเกย์ มักจะใช้วิธีการสื่อสารทางอ้อม โดยไม่เปิดเผยตัวเอง ซึ่งตรงข้ามกับกลุ่มนักเรียน LGBT ที่นิยามตนเองว่าเป็นกะเทย โดยเฉพาะการแสดงออกทางกิริยาท่าทางและคำพูด ที่ใช้คำพูดแทนตัวเองเป็นผู้หญิงในการสนทนา หรือแม้กระทั่งการแต่งกาย กลุ่มนักเรียน LGBT ที่นิยามตนเองว่าเป็นเกย์อธิบายว่ากลุ่มของพวกเขาจะไม่รู้ตัวตั้งแต่วัยเด็ก แต่เริ่มที่จะรู้ตัวเองว่าชอบผู้ชายด้วยกันเมื่อเริ่มเข้าสู่วัยมัธยมศึกษาตอนต้น สภาพแวดล้อมครอบครัวที่ให้อิสระหรือไม่มีระเบียบกฎเกณฑ์มากจะเอื้อให้บุคคลเปิดเผยตัวได้ดีกว่า แต่อย่างไรก็ตามในบางครอบครัวก็จะไม่ค่อยยอมรับในพฤติกรรมชายรักชายถึงแม้ว่ากลุ่มของตนเองไม่ได้แสดงออกแบบผู้หญิงก็ตาม กระบวนการสร้างตัวตน วัฒนธรรมย่อย และพื้นที่ทางสังคมของกลุ่มนักเรียน LGBT ที่นิยามตนเองว่าเป็นเกย์ภายในสถานศึกษา กลุ่มนี้ไม่กล้าเปิดเผยกับพ่อแม่ เพราะอาจทำให้พ่อแม่ไม่สบายใจหรือไม่พอใจ กลุ่มนักเรียน LGBT กล้าที่จะเปิดเผยกับเพื่อนมากกว่า เพราะเพื่อนจะไม่ล้อเลียนหรือตำหนิ จะมีวิธีการชดเชยที่ทำให้เขาได้รับการยอมรับในพื้นที่โรงเรียน ได้แก่การเรียนหนังสือให้เก่ง และมีส่วนร่วมในกิจกรรมโรงเรียนให้มากที่สุด ไม่ว่าจะเป็นกีฬา หรือกิจกรรมคณะกรรมการโรงเรียน

2.3 กลุ่มนักเรียน LGBT ที่นิยามตนเองว่า “ทอม” ทำให้เข้าใจว่าทอม มักจะใช้วิธีการสื่อสารทางตรงเพื่อเปิดเผยตัวเอง โดยเฉพาะการแสดงออกทางกิริยาท่าทางและคำพูด ใช้คำพูดแทนตัวเองเป็นผู้ชายหรือใช้คำว่า “ครับ” หรือ “อะ” ในการสนทนา กลุ่มนักเรียน LGBT ที่นิยามตนเองว่าเป็นทอม อธิบายว่าตนเองไม่ได้พึงพอใจความเป็นหญิงในตัวเอง การแต่งตัวก็จะแต่งตัวไม่ให้มีความเป็นหญิงมากนัก หรือจะแต่งเป็นชายไปเลยก็ได้ รวมไปถึงสิ่งของเครื่องประดับด้วย สภาพแวดล้อมครอบครัวที่ให้อิสระหรือไม่มีระเบียบกฎเกณฑ์มากจะเอื้อให้ตนเองเปิดเผยตัวได้ดีกว่า อย่างไรก็ตามครอบครัวส่วนใหญ่จะไม่ค่อยยอมรับในพฤติกรรมของกลุ่มนักเรียน LGBT ที่นิยามตนเองว่าเป็นทอม อีกทั้งครูและผู้บริหารบางคนก็ยังไม่ยอมรับในอัตลักษณ์ของตนเอง เพราะเห็นว่าขัดแย้งกับบรรทัดฐานทางสังคม กลุ่มนักเรียน LGBT กลุ่มนี้ไม่กล้าเปิดเผยกับพ่อแม่ เพราะอาจทำให้พ่อแม่ไม่สบายใจหรือไม่พอใจ กลุ่มนักเรียน LGBT กล้าที่จะเปิดเผยกับเพื่อนมากกว่า เพราะเพื่อนจะไม่ล้อเลียนหรือตำหนิ และกลุ่มนักเรียน LGBT ที่นิยามตนเองว่าเป็นทอม จะมีวิธีการชดเชยที่ทำให้ตนเองได้รับการยอมรับในพื้นที่โรงเรียน ได้แก่การเรียนหนังสือให้เก่ง และมีส่วนร่วมในกิจกรรมโรงเรียนให้มากที่สุดเพื่อให้ตนเองเป็นที่ยอมรับในกลุ่มเพื่อนร่วมชั้นและทุกคนในโรงเรียน

2.4 กลุ่มนักเรียน LGBT ที่นิยามตนเองว่า “ดี” ทำให้เข้าใจว่าดี เป็นผู้หญิงที่รักชอบทอม เป็นเรื่องยากสำหรับทุกคน ที่จะมองว่าผู้หญิงคนไหนเป็นดีหรือไม่ดี เพราะลักษณะของนักเรียน LGBT ที่นิยามตนเองว่า ดี

เป็นผู้หญิงธรรมดาทั่วไป เพียงแต่จะรู้สึกได้ต่อเมื่อเธอแสดงความสนใจในตัวทอม ด้วยความเสน่หาอย่างชัดเจน กลุ่มนักเรียน LGBT กลุ่มนี้จะเปิดเผยตัวเองทางตรงและแสดงออกชัดเจนว่าตนเองไม่ได้ชอบเพศตรงข้าม กลุ่มนักเรียน LGBT ที่นิยามตนเองว่าดี จะมีลักษณะเป็นผู้หญิงที่มีความมั่นใจในตนเองสูง เลือกที่จะมีความสุขกับคนรักที่เป็นทอมอย่างเต็มที่โดยไม่สนใจสายตาผู้พบเห็น ที่สำคัญกลุ่มนักเรียน LGBT กลุ่มนี้จะมีความเป็นหญิงมากกว่าผู้หญิงทั่วไป เป็นผู้หญิงที่มีความพิถีพิถันในด้านต่าง ๆ อย่างเช่นการแต่งตัว สภาพแวดล้อมครอบครัวส่วนใหญ่จะให้อิสระและไม่มีระเบียบกฎเกณฑ์มากจนเกินไป ทำให้เอื้อต่อนักเรียน LGBT กลุ่มนี้ ให้ตนเองเปิดเผยตัวได้ ครอบครัวส่วนใหญ่จะยอมรับในพฤติกรรมของกลุ่มนักเรียน LGBT กลุ่มนี้เพราะเห็นว่าไม่ได้ขัดแย้งกับบรรทัดฐานทางสังคม กลุ่มนักเรียน LGBT กลุ่มนี้ไม่กล้าเปิดเผยกับพ่อแม่ เพราะอาจทำให้พ่อแม่ไม่สบายใจหรือไม่พอใจ กลุ่มนักเรียน LGBT กลุ่มนี้จะเปิดเผยกับเพื่อนมากกว่า เพราะเพื่อนจะไม่ล้อเลียนหรือตำหนิ และกลุ่มนักเรียน LGBT ที่นิยามตนเองว่าเป็นดี จะไม่มีวิธีการชดเชยที่ทำให้ตนเองได้รับการยอมรับในพื้นที่โรงเรียนสักเท่าไร เพราะตนเองก็เหมือนผู้หญิงปกติธรรมดาทั่วไป จึงไม่รู้สึกรู้สีกว่าตนเองถูกกดทับ แต่ก็ยังปฏิบัติตนให้เป็นนักเรียนที่ดี โดยการเรียนหนังสือให้เก่ง และมีส่วนร่วมในกิจกรรมโรงเรียนให้มากที่สุด

2.5 กลุ่มนักเรียน LGBT ที่นิยามตนเองว่า “เลสเบี้ยน” ทำให้เข้าใจว่าเลสเบี้ยนก็คือผู้หญิงธรรมดาทั่วไป ที่มีชอบเสน่หาได้ทั้งผู้หญิงที่เป็นผู้หญิงด้วยกัน และตัวเองก็ยังสามารถรักชอบผู้ชายได้เช่นกัน กลุ่มนักเรียน LGBT กลุ่มนี้จะเปิดเผยตัวเองทางตรงและแสดงออกชัดเจนว่าตนเองว่าชอบทั้งเพศเดียวกันและเพศตรงข้าม สภาพแวดล้อมครอบครัวส่วนใหญ่จะไม่ให้อิสระและมีระเบียบกฎเกณฑ์มากจนเกินไป ทำให้ไม่เอื้อต่อนักเรียน LGBT กลุ่มนี้ ครอบครัวส่วนใหญ่จะไม่ยอมรับในพฤติกรรมของกลุ่มนักเรียน LGBT กลุ่มนี้ เพราะเห็นว่าขัดแย้งกับบรรทัดฐานทางสังคม กลุ่มนักเรียน LGBT กลุ่มนี้ไม่กล้าเปิดเผยกับพ่อแม่ เพราะอาจทำให้พ่อแม่ไม่สบายใจหรือไม่พอใจ กลุ่มนักเรียน LGBT กลุ่มนี้จะเปิดเผยกับเพื่อนมากกว่า เพราะเพื่อนจะไม่ล้อเลียนหรือตำหนิ และกลุ่มนักเรียน LGBT จะไม่มีวิธีการชดเชยที่ทำให้ตนเองได้รับการยอมรับในพื้นที่โรงเรียนสักเท่าไร เพราะตนเองก็เหมือนผู้หญิงปกติธรรมดาทั่วไป จึงไม่รู้สึกรู้สีกว่าตนเองถูกกดทับ แต่ก็ยังปฏิบัติตนให้เป็นนักเรียนที่ดี โดยการเรียนหนังสือให้เก่ง และมีส่วนร่วมในกิจกรรมโรงเรียนให้มากที่สุด

อภิปรายและสรุปผลการวิจัย

การศึกษานี้ต้องการจะตอบคำถามว่า กลุ่มนักเรียน LGBT มีพัฒนาการในการยอมรับ เปิดเผยและแสดงตัวตนทางเพศอย่างไร โดยเน้นการศึกษาจากเรื่องเล่า และการถ่ายทอดประสบการณ์ตั้งแต่วัยเด็กไปจนถึงการยอมรับว่าตนเองเป็นกลุ่มหลากหลายทางเพศ และสะท้อนบริบทภายในครอบครัวและโรงเรียนที่มีผลต่อการปกปิดและเปิดเผยอัตลักษณ์ของกลุ่มนักเรียน LGBT การศึกษาเหล่านี้ใช้แนวคิดทฤษฎีแตกต่างกันเพื่ออธิบายการสร้างอัตลักษณ์ของกลุ่มนักเรียน LGBT กล่าวคือ ในการศึกษาของกลุ่มนักเรียน LGBT ใช้ทฤษฎีสื่อสารและแนวคิดเกี่ยวกับการเปิดเผยตนเอง โดยมีหลักคิดว่าการสื่อสารระหว่างบุคคลจะเกี่ยวข้องกับการเปิดเผยตัวตน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความสัมพันธ์ ความไว้วางใจ ความรู้สึกร่วมช่วงเวลา และโอกาส จากการศึกษาของกลุ่มนักเรียน LGBT พบว่า การสื่อสารเพื่อเปิดเผยตัวของกลุ่มนักเรียน LGBT มีทั้งทางอ้อมและทางตรง ซึ่งระดับของการยอมรับ มีทั้งยอมรับได้มาก ปานกลางและไม่ยอมรับ การเปิดเผยแบบทางอ้อมได้แก่การแสดงกิริยาท่าทางแบบอ่อนช้อย หรือแต่งตัวเหมือนผู้หญิง และแต่งตัวเหมือนผู้ชาย เพื่อให้คนในครอบครัวเข้าใจ แต่คนในครอบครัวอาจมีการกล่าวตำหนิหรือห้ามปรามบ้าง ในกรณีที่ครอบครัวไม่ยอมรับจะมีการต่อต้าน แต่ไม่มีการคำทอและทำร้ายร่างกาย จนถึงขั้นตัดความสัมพันธ์กัน ส่วนการสื่อสารทางตรง คือบุคคลจะพูดคุยกับคนในครอบครัวที่เขาไว้วางใจมากที่สุด เช่น พี่สาว พี่ชาย น้องสาว น้องชาย โดยยังมีความกังวลว่า ถ้าเปิดเผยกับพ่อแม่แล้วอาจ

ทำให้พ่อแม่ไม่สบายใจหรือไม่พอใจ กลุ่มนักเรียน LGBT จึงเปิดเผยตัวตนอัตลักษณ์ทางเพศกับเพื่อนมากกว่า เพราะมีความสบายใจที่สุด เพราะเพื่อนจะไม่ล้อเลียนหรือตำหนิเมื่อทราบอัตลักษณ์ทางเพศของตน อีกทั้งการสร้างกระบวนการสร้างตัวตน วัฒนธรรมย่อยและพื้นที่ทางสังคมของกลุ่มนักเรียน LGBT ภายในสถานศึกษา สิ่งในกลุ่มนักเรียน LGBT ปฏิบัติเพื่อให้เกิดการยอมรับอัตลักษณ์ทางเพศของตนเองมากที่สุด ก็คือการตั้งใจเรียนหนังสือให้เก่งเพื่อสอบเข้าคณะและมหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียง อีกทั้งพยายามนำตัวเองเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียนมากที่สุด ไม่ว่าจะเป็น นักกีฬาโรงเรียน คณะกรรมการนักเรียน เป็นตัวแทนโรงเรียนเข้าประกวดทักษะต่าง ๆ เป็นต้น

ดังนั้นแล้วอัตลักษณ์ทางเพศนี้สามารถกำหนดบทบาทให้แก่เรา ทำให้เรารู้ว่าเราควรจะทำชีวิตและดำเนินความสัมพันธ์กับสิ่งต่าง ๆ รอบตัวเราอย่างไร สำหรับบางคนแล้วอัตลักษณ์ทางเพศไม่ใช่เป็นสิ่งที่ติดตัวมาตั้งแต่เกิดเท่านั้น แต่อัตลักษณ์ทางเพศนั้นถูกแวดล้อมมาจากโครงสร้างทางสังคม ครอบครัว หรือสื่อต่าง ๆ คอยตอกย้ำตลอดเวลา แต่อย่างไรก็ตามไม่ได้หมายความว่าอัตลักษณ์ทางเพศที่ผิดแปลกไปจากต้นฉบับเดิมคือ เพศหญิงและเพศชายจะอยู่ด้วยกันไม่ได้ เพราะสังคมยุคปัจจุบันเป็นยุคที่ค่อนข้างจะเปิดกว้างในเรื่องสิทธิเสรีภาพในการแสดงออกของบุคคลต่างหากไม่ทำให้อันอื่นเดือดร้อนก็สามารถทำได้ โดยอัตลักษณ์ทางเพศ เป็นสิ่งสำคัญต่อการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม เพราะแต่ละวัฒนธรรมนั้นให้ความสำคัญเกี่ยวกับเพศแตกต่างกัน การอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรมนั้น ก็เป็นการยอมรับตัวตนของกันอื่นที่ไม่เหมือนกับเราด้วยเช่นกัน

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอขอบคุณกลุ่มนักเรียน LGBT ภายในสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา เขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ทุกคนเป็นอย่างสูง ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการทำวิจัยในครั้งนี้

เอกสารอ้างอิง

กฤตยา อาชวนิจกุล. เพศวิถีที่กำลังเปลี่ยนแปลงไปในสังคมไทย. ในวารสารประชากรและสังคม.

นครปฐม : สำนักพิมพ์ประชากรและสังคม; 2554.

กฤษฎชนม์ สุขชะฤกษ์. นักศึกษาเพศที่สามในมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ : การดำเนินชีวิตและสวัสดิการ.

วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารจิต, ภาควิชาสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์; 2552.

จิรัฐติภัทร์ บุญเริ่ม. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการเบี่ยงเบนทางเพศของวัยรุ่นชายที่มีพฤติกรรม

แสดงออกคล้ายหญิงในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 จังหวัด

กาฬสินธุ์. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิตสาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัย

มหาสารคาม; 2548.

จันทร์วิภา ดิลกสัมพันธ์. เพศศึกษา. กรุงเทพมหานคร : โสภณการพิมพ์; 2543.

ฉลาดชาย รมิวดานนท์. คนกับอัตลักษณ์ 2 ในเอกสารประกอบการประชุมประจำปีทางมนุษยวิทยา. วันที่

27-29 มีนาคม 2545 ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร. กรุงเทพฯ: ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร; 2542.

ฉลาดชาย รมิวดานนท์. เพศสภาพศึกษา. ศูนย์สตรีศึกษา คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่; ม.ป.ป..

ชลิดาภรณ์ ส่งสัมพันธ์. เพศวิถี : นิยามความหมายและกรอบแนวคิด. ในรายงานการสัมมนาเรื่องเพศวิถี

และการปรับใช้ในงานส่งเสริมสุขภาพทางเพศ. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์; 2551.

- ฉลาดชาย รวีวดานนท์. ประวัติศาสตร์ของเพศวิถี : ประวัติศาสตร์เรื่องเพศ/เรื่องเพศในประวัติศาสตร์
ไทย. กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล; 2551.
- ชุมศักดิ์ อินทร์รักษา. การจัดการศึกษาในสังคมพหุวัฒนธรรมสำหรับเด็กชนเผ่าโรงเรียนประถมศึกษา
พื้นที่ชายขอบภาคเหนือ. วารสารศิลปการศึกษาศาสตร์วิจัย, ปีที่ 6 ฉบับที่ 1 (มกราคม - มิถุนายน); 2557.
- ชัยวัฒน์ ผดุงพงษ์. “การใช้กิจกรรมศิลปะเพื่อส่งเสริมการยอมรับความหลากหลายวัฒนธรรมในสังคม
พหุวัฒนธรรม”. วารสารศึกษาศาสตร์. ปีที่ 18 ฉบับที่ 1 ม.ค. - มิ.ย.; 2550.
- ชूरียาตี อัครโสสิน. ผลของการใช้บทเรียนโมดูลเรื่อง ศาสนา ตามแนวคิดพหุวัฒนธรรมศึกษาที่มีต่อ
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยอิสลามยะลา; 2553.
- นฤพนธ์ ดั่งวิเศษ. เกย์ลอกกราบ. กรุงเทพฯ : วัฒนธรรมสาธา; 2549.
- นฤพนธ์ ดั่งวิเศษ. ขาวน้าเกย์กับการเผยแพร่. ในรัฐศาสตร์สาร ปีที่ 27 ฉบับที่ 3 หน้า 56-98; 2549.
- นฤพนธ์ ดั่งวิเศษ. ขบวนการเคลื่อนไหวของเกย์ในสังคมไทย ภาคปฏิบัติการและกระบวนการทัศน์.
วิทยานิพนธ์ ดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, สาขาการบริหารสังคม คณะสังคมสงเคราะห์
ศาสตร์; 2553.
- ปิยรัตน์ มาร์เต็ง. แนวทางการให้การศึกษาเพื่อความเข้าใจในวิถีชีวิตของคนรักเพศเดียวกัน. วิทยานิพนธ์
ครุศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย; 2546.
- พรศรา แซ่ก้วย. ทั้งรัก ทั้งใคร่ ทั้งใช้ความรุนแรงต่อผู้หญิง. ศูนย์สตรีศึกษา คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และมูลนิธิร็อกกี้เฟลเลอร์; 2548.
- พิมพ์วัลย์ บุญมงคล. แนวคิด ทฤษฎี วิถีวิทยา ในการศึกษาเพศวิถี. ในรายงานการประชุมประจำปีเพศวิถี
ศึกษาในสังคมไทย ครั้งที่ 1; 2551.
- พรนิตา รัตนชื่น. ทัศนคติของวัยรุ่นต่อพฤติกรรมรักร่วมเพศ. ภาคนิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขา
ศิลปศาสตร์ คณะพัฒนาสังคม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์; 2545.
- ธงชัย ปิ่นเกษ. ทัศนคติของนักเรียนชายต่อพฤติกรรมเบี่ยงเบนทางเพศ : ศึกษาเฉพาะกรณีโรงเรียนวัด
บวรนิเวศ กรุงเทพมหานคร. สาขาศิลปศาสตร์ คณะพัฒนาสังคม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์; 2542.
- มิเชลล์ พูโกต์. ร่างกายใต้บังการ. แปลโดยทองกร โภคธรรม. กรุงเทพฯ : โครงการจัดพิมพ์คบไฟ; 2554
- มูลนิธิเพื่อสิทธิและความเป็นธรรมทางเพศ. ความรุนแรงต่อกลุ่มคนที่มีความหลากหลายทางเพศ และ
พบว่า คนที่เป็นกะเทย / สาวประเภทสอง / คนข้ามเพศ. กรุงเทพมหานคร : โสภณการพิมพ์; 2557.
- รุจิราพร งามศิริ. วารสารศิลปการศึกษาศาสตร์วิจัย. ปีที่ 7 ฉบับที่ 1 (มกราคม - มิถุนายน); 2553.
- วิลาสินี พิพิธกุล. การสื่อสารเรื่องเพศในสังคมไทย. กรุงเทพมหานคร : ภาควิชาวารสารสนเทศ คณะ
นิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย; 2547.
- วรพล ชุ่มช่วย. พฤติกรรมทางเพศของผู้ต้องขังชายรักร่วมเพศ : กรณีศึกษาเรือนจำกลางคลองเปรม.
วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต. รัฐศาสตร์ (สังคมวิทยา) บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย; 2548.
- สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (นิด้า). “สังคมไทยคิดอย่างไรกับเพศที่ 3”. สาขาศิลปศาสตร์ คณะ
พัฒนาสังคม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์; 2546.
- สุชาดา ทวีสิทธิ์. เพศภาวะ : การทำทายร่าง การค้นหาตัวตน. ศูนย์สตรีศึกษา คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่; 2547.

สุรีย์พร กฤษเจริญ. ความเป็นหญิงชายและมิติทางเพศ : สุขภาพการเจริญพันธุ์ของผู้หญิง. สงขลา :

ซานเมืองการพิมพ์; 2547.

สุธารา โยธาจันทร์. การพัฒนาโปรแกรมการศึกษาแบบพหุวัฒนธรรมเพื่อส่งเสริมความเข้าใจเกี่ยวกับ

ตนเองของเด็กวัยอนุบาลในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขา

การศึกษาปฐมวัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย; 2541.

องค์การ Plan International ประเทศไทย องค์การยูเนสโก สำนักงานกรุงเทพฯ และมหาวิทยาลัยมหิดล. (2556).

การรังแกต่อกลุ่มนักเรียนที่เป็นหรือถูกมองว่าเป็นคนข้ามเพศหรือคนรักเพศเดียวกัน ในโรงเรียนระดับ

มัธยมศึกษา : รูปแบบ ความชุก ผลกระทบแรงจูงใจ และมาตรการการป้องกัน ใน 5 จังหวัดของประเทศไทย. กรุงเทพฯ

ไทย. กรุงเทพฯ

Banks J. **Approaches to multicultural curriculum reform.** In J. Banks and C.Banks (Eds) ,

Multicultural education : Issues and perspectives. Boston : Allyn & Bacon; 1994.

Foucault, Michel. **The Will to Knowledge: The History of Sexuality 1.** New York, Penguin Books; 1990.

Foucault, Michael. **The Will to Knowledge: The History of Sexuality Vol.1.** Translated by Robert

Hurley. London, Penguin Books; 1998.

Weston, Kath. เกย์และเลสเบี้ยนศึกษาในวิชามานุษยวิทยา “**Lesbian/Gay Studies in the House of**

Anthropology” in Weston. **Long Slow Burn: Sexuality and Social Science.** แปลโดยนฤพนธ์

ด้วงวิเศษ. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก: http://www.sac.or.th/main/article_detail.php?article.

ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร; 2554.